AMERIKANSKI SLOVENEC

EDINOST

PRVI SLOVENSKI LIST V AMERIKI.

GESLO: ZA VERO IN NAROD — ZA PRAVICO IN RESNICO — OD BOJA DO ZMAGE!

GLASILO S. K. DELAVSTVA — DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU — IN S. P. DR. SV. MOHORJA V CHICAGO.

ŠTEV. (No.) 179. CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 13. NOVEMBRA, — THURSDAY, NOVEMBER, 13, 1924. LETNIK XXXIII.

Musolini grozi z razspustom parlamenta.

"JAZ VLADAM V ITALIJI." "MOJI SOVRAŽNIKI TREPETAJO STRAHU." TO SO BESEDE PREMIERJA BENITO MUSSOLINITA.

Premier Benito Mussolini je dejal nekemu poročevalcu, da bo priporočal razpust parlamenta in proglasil diktaturo.

Med drugim je tudi dejal, da je on gospodar in da ako bi on ne držal nazaj fašistiv, bi opoziciji slaba predla. Omenil je tudi, da se nahaja sedaj po ječah 1,000 fašistov in da bo o temu informiral vladno večino.

"Opozicija se trese strahu in me prosi varstva, ker oni vedo, da ko bi ne bilo moje železne roke, bi ne bilo več opozicije." Dejal je tudi da je sprožil stroj pogajanja za plačilo italijanskega dolga Ameriki in da je Italija pripravljena poravnati dolg, pričakuje pa, da si ji bo stavil od strani Amerike tak termin, kakor ga ima bogata Anglija.

Dalje pravi, da je Italija na potu zboljšanja, a največja mora, ki leži nad Italijo je, imigracijski problem. Tukaj pravi Mussolini, da je edini izhod za rešitev tega problema — Amerika. Amerika lahko popusti nekoliko na strogi naselnjiški postavi.

Iz Rima poročajo tudi, da je gen. Peppino Garibaldi, vnuk italijanskega patriota imenoval sekundante, ki bodo priča pri dvoboju, ki ga bo imel v petek dne 14. t. m. s dr. Italo Balbo, poveljnikom fašistovske narodne vojske. Ta dvoboj je izval Garibaldi s tem, ko je protestiral proti početju fašistev, ki so napadli nekega neoboroženega bivšega vojaka v Rimu o priliki slavljenja obletnice premirja z Avstrijo.

—o—

Obrežni lov na "kick."

Tacoma, Wash. — Vihar na morju je povzročil, da je marsikateri parnik, jahta ali čoln se sesul, ko je bil z vso silo vržen ob skalovje. Enaka usoda doleti tudi čolne in parnike, ki prevažajo tihotapsko blago, predvsem alkoholne pijače. Sodčki in zaboji priplavajo na obrežje, kjer čakajo podjetni iskalci in spravljajo na "varno" dragoceni "zaklad."

Zadnji tak slučaj je bil pred kratkem, ko je vihar na morju treščil ob skalovje tihotapski čoln Alfa, kateri je imel na krovu 212 zabojev žganja. Posadka se je s težavo rešila in prepustila parnik usodi, zaboji dragocene pijače so pa valovi zanesli na obrežje kjer je bilo sprejeto od rok, ki jim je zadnji čas postal to običajni posel. Ko so prišli colninski uradniki na lice mesta, je bilo žganje že deloma na "varnem."

—o—

Staro indijansko mesto izkopano.

Berkeley, Cal. — Ostanki indijanskega mesta za katerega trdijo, da je staro 2,000 let, je bilo najdeno 12 čevljev pod zemljo v bližini Dalles, Ore. Trdijo, da je bilo tukaj nekoč trgovsko središče Wishram Indijancev, katerih potomci se še sedaj nahajajo v tej bližini.

POLITIČNO OZRAČJE V AVSTRIJI SE ČISTI.

Mgr. Ignatz Seipel, bo formiral novo vlado in zopet prevzel vodstvo.

—o—

Dunaj. — Goji se upanje, da bo železničarska stavka v Avstriji koncem tega tedna s sodelovanjem vlade končana.

Seja transportnega odbora je sklicana in člani iz vseh delov Avstrije hite skupaj. Mgr. Ignatz Seipel, ki je podal ostavko kot kancelar, bo formiral novo vlado in zopet prijel za krmilo, ki pelje državo na pot zboljšanja.

Odgovornost stavke so navalili na rame socialistov. Zahteve katere so stavile unije so bile od vlade nesprejemljive in so vrgle vlado iz ravnotežja.

Dr. Guether, ki je rezigniral kot železniški predsednik, je ravno spravil proge na dobro stališče, ko se je pričelo s stavko. Tekom dveh let je reduciral od 120.000 železniških uslužbencev na 44.000. Reduciral je tudi materialne stroške na 50 odstotkov, ker je znal material ugodno kupiti. Njegova rezignacija je bila udarec za železnico in ni bila sprejeta.

Pretečeno nedeljo se je vršila na Dunaju demonstracija davkoplačevalcev proti občinskim davkom. Med tem, ko je 20 govornikov navduševalo občinstvo pred mestno hišo, je nekdo obesil na okno lepak z napisom "Pojte se obesit!"

Ogorčeni buržoazi so hoteli napasti poslopje z namenom, da bi dobili v roke socialističnega diktatorja občinskih davkov, ker po njihovem mnenju so le oni krivi vsega gorja v mestu.

—o—

Samomor kandidata iz strahu pred Klani.

Shelbyville, Ill. — John E. Crockett, poraženi demokratski kandidat za mesto državnega pravdnika je bil najden v svoji pisarni mrtev. V listku, ki ga je pustil naslovljen na svojo ženo je navedel, da ga neprestano zasledujeta dva Klana in merita na njega z revolverji. Poleg trupla so našli malo količino strupa s katerim si je končal življenje.

Crockett si je v svoji karijeri kot župan mesta Shelbyville nakopal veliko sovražnikov iz vrst Klanov, katerim je zelo nasprotoval.

—o—

V Atlanta, Ga. uničili za $200.000 žganja.

Atlanta, Ga. — Največjo pošiljatev finega žganja, kar jih je še kedaj prišlo v roke agentom v Atlanta so zaplenili zvezni uradniki sedaj, ko se jim je posrečilo zavohati pošiljatev, ki je bila namenjena za Chicago, Ill. Policisti so izsledili na progi za kupom lesa tovorni voz v katerem je bilo 24,000 zabojev žganja.

Žganje so uničili in ga cenijo na $200.000.

RAZNE VESTI.

— **Pariz.** — V Parizu so na "Dan premirja," dne 11. t. m. za eno minuto odložili delo, v spominu na dan, ko so odložili orožje, katero je uničilo življenje tolikim. Spominjali so se tudi nepoznanega padlega junaka, na kateri grob so položili cvetja.

— **Chicago, Ill.** — Samuel Gompers, se je na potu proti El Paso kjer se udeleži konvencije federacije, ustavil v Chicago, kjer je izjavil, da bo sedanja konvencija ena najvažnejših v zgodovini.

— **New York.** — Za ljubitelje kave prihajajo neugodna poročila. Kava se bo znatno podražila. Veletrgovci zadržujejo blago in čakajo povišanja ceni, na kateri način si bodo napravili ogromni dobiček, na račun ljudstva.

— **London.** — Emma Goldman, voditeljica komunističnega gibanja, ki je bila l. 1919. izgnana iz Amerike se sedaj nahaja v Londonu kjer piše svoj životopis. Poročevalcem je izjavila, da ji zelo dopade Amerika in da bo skušala na katerikoli način zopet priti tja.

— **Long Beach, Cal.** — Po dveurnem boju v 90 čevljev globoki vodi se je posrečilo dvema lovcema premagati in umoriti takozvano "hudičevo ribo" (octopus) katera je bila dolga 17 čevljev. Ujeta je bila na trnek, na kar sta jo lovca po nevarnem boju pobila s sekiro.

— **Iz Italije** poročajo, da je radi nizkih plač v domovini veliko Italijanov se podalo v Francijo za boljšim zaslužkom. Sedaj so se pa razmere v Italiji v toliko spremenile, da Italija plačuje izvežbane delavce bolje kakor pa Francija, tako ostajajo delavci raje v domovini.

— **Chicago, Ill.** — George H. Cortis, star 65 let, sprevodnik Chicago in Northwestern železnice je stal na progi med vozmi, v tistem trenotku pa vlak potegne in Cortisa vrže pod kolesa, kjer je bil na mestu mrtev.

— **V Južnem morju** se nahaja otok Lord Howe, ki je bil naseljen, katere prebivalce so pa podgane pregnale ker so jim uničile seme palm in pokončale ptičja jajca, tako da je postal otok brez ptičev in življenje prebivalcev je bilo ogroženo. Sedaj so pa tja zanesli velike sove, katere so sovražnice podgan, kar daje upanje, da bodo pokončale zalego, tako da bo zopet možno bivanje na otoku.

— **Chicago, Ill.** — Ogenj je izbruhnil v garaži na 2340 West North Ave., kateri je pognal kakih 12 družin v nočnih oblekah na cesto. Škodo se ceni na $100.000, ponesrečen ni bil nihče.

— **Iz Kroonstad,** Orange Free State poročajo, da je padala kakor jajce debela toča, katera je usmrtila 200 glav domače živine in veliko število poljskih kuncev.

— **Sistersville, W. Va.** — Eksplodiralo je 4,000 galon gasolina na farmi Riggs, kjer je usmrtilo očeta, mater in hčerko na mestu, 14-letni sin je pa pozneje za zadobljenimi poškodbami umrl.

DRZEN ROP.

Uslužbence zaprli v blagajno in odnesli $15.000.

—o—

Chicago, Ill. — Dva bandita sta vprizorila drzen rop na Interstate National Bank, 13310 Baltimore Ave.

Štirje bančni uradniki so bili zaposleni s pripravljanjem denarja, katerega so zlagali na kupčke, da bi jim šlo delo hitrejše spod rok ko pridejo delavci z bližnje tovarne menjati čeke.

Vrata banke se pa na naglom odpro in dva oborožena in maskirana bandita vstopita in velevata roke kviško, tretji je pa stražil pri vratih. Prva dva se mirno približata prestrašenim uradnikom in jim ukažeta, naj se podajo vsi skupaj v blagajno in naj ne kličejo na pomoč.

Ko je bilo to izvršeno se hitro polastijo denarja katerega poberejo v zato pripravljeno vrečo in odidejo. Zunaj jih je čakal avto, na katerega sedejo in izginejo, ne da bi pustili kako sled. Ko so se uradniki rešili iz blagajne so ugotovili, da so roparji olajšali banko za $15.000.

—o—

Deležniki bonusa kaj čakate?

Washington. — Pričela se je kampanja po celi državi, da bi vsi bivši vojaki, ki so deležni bonusa izpolnili tozadevne prošnje, potom katerih bi dobili svoj delež. Več kot polovica bivših vojakov še to ni storilo.

Robert C. Davis, generalni adjutant pozivlja vse zamudnike, naj to takoj store, da bo to delo čim prej končano.

—o—

Morilec 14-letne deklice v rokah pravice.

Chicago, Ill. — Kakor je bilo včeraj poročano, da so našli na preriji mrtvo 14-letno deklico Florence Guazea, se danes naknadno poroča, da je policijski pes detektive pripeljal na pravo sled, da so aretirali morilca. Policija pa radi gotovega vzroka ne izda njegovega imena.

—o—

105 članov I. W. W. izgnanih iz Skagit okraja.

Seattle, Washington. — Šerif Tipp Corn in oboroženi pomožni policisti so pripravljeni v Concrete, Wash., da bi zabranili eventuelni povratek 105 članov I. W. W., ki so bili izgnani iz Skagit okraja. Tukaj se nahajajo delavci pri nekem podjetju na stavki, kjer je dovoljeno le dvema stavkujočima v bližini podjetja. Izgnani člani grozijo, da se bodo vrnili.

Na lice mesta je bila pozvana državna milica, ker šerif ni bil kos nalogi. Tako se godi, kjer je "svoboda." — Mesto kruha, bajonete.

—o—

$22,435.000 za vojna letala.

Washington. — Vojni oddelek hoče še nadaljnih $10,-000.000, za napravo vojnih letal, kar znese skupno $22,-435.000, kar pa najbrže še ne bo zadostovalo, ampak bo potreba $25,000.000, ni pa gotovo, da bi se ta svota privolila.

—o—

— **Scotland, Neck, N. C.** — W. W. Kitchin, bivši guverner v North Carolina je po dolgi mučni bolezni preminul.

Iz Jugoslavije.

SKRAJNA NAPETOST IN POTEK KRIZE. — ODMEV BELGRAJSKIH DOGODKOV V ZAGREBU. — DRUGE ZANIMIVE VESTI.

Zakulisna igra, ki se je začela z improviziranim odstopom vojnega ministra generala Hadžiča in se je že dalje časa pripravljala, je vso javnost presenetila in silno neprijetno dirnila. Že odstop Davidovičevega kabineta je javnost naravnost razburil, ne raditega, ker je zopet padla vlada, ker tega smo že vajeni, nego ker nihče ni videl stvarnega razloga za odstop Davidovičevega kabineta in se je vsakdo povpraša, če predstavlja pri nas parlament sploh še en vstavni faktor ali pa je samo igrača, namenjena za državljane v zabavo in kratek čas. Ljudstvo se pa zaveda, da je parlament izraz njegove volje in če se ta ne upošteva, potem ni več govora o prvem vstavnem faktorju. To razburjenje je pa še narastlo, ker se razvoj dogodkov po odstopu Davidovičeve vlade ni skladal z izjavami merodajnih faktorjev pred odstopom vlade in v začetku reševanja umetno vstvarjene krize. Da je bila ta kriza zares umetno ustvarjena, niso dokazovale samo izjave notranjega ministra nasproti trditvam odstopivšega vojnega ministra, nego so še bolj dokaz za trditve notranjega ministra v Glini. Vojaško poveljstvo je delalo priprave za nekaj, kar ni zakonito, kar ni ustavno, kar se ne strinja z redom in zakonitim mirnim razvojem državnega življenja. Kaj se godi v nevidnem ozadju, kaj se pripravlja, se je slišalo od ust do ust. Sporazuma nočejo, ga hočejo naravnost prečiti. Pokazalo se je, da ne gre samo za vprašanje sporazuma med Srbi, Hrvati in Slovenci, za vprašanje kdo bo vodil za naprej usodo države, nego da je nastopila tudi kriza parlamentarizma v najresnejši štadij, vprašanje ali smo še sploh parlamentarna monarhija ali je tudi ta določba ustave postala zgolj fraza.

—o—

Odmev belgrajskih dogodkov v Zagrebu.

Zagreb. — Dan 20. okt. je potekel v znamenju nervoznega pričakovanja, kako se bo razvila politična situacija. Že v ranih urah je izdal "Jutranji list" posebno izdajo, v kateri se je javilo, da je obnovljena P. P. — koalicija ter da je dobil Ljuba Jovanovič volivni mandat. Popoldanski listi so potrdili to informacijo. Predpoldan je sprejel Radič telefonsko poročilo tajnika HRSS. posl. dr. Krnjeviča, da ima Ljubo Jovanovič v žepu ukaz o imenovanju vlade s Pašičem kot ministrskim predsednikom, Maksimovičem kot notranjem ministrom in s Pribičevičem kot ministrom prosvete. Radič je sporočil dr. Krnjeviču med drugim sledeče: Parlamentarni klub HRSS naj takoj pozove vse klube vladne večine, da se zbero v skupščinski dvorani, kjer naj starostni predsednik zavzeme predsedniško mesto in tako izvede volitev predsednika, dveh podpredsednikov in tajnika. To se bo zgodilo tem lažje, ker je najstarejši član parlamentarne večine posl. Tomo Jalžabetič. Ako se ostali klubi ne pridružijo tej edino ustavni in zakoniti akciji, naj celokupni klub HRSS vstopi v skupščinsko dvorano, a posl. Toma Jalžabetič naj prečita tole izjavo:

"Ker večina te skupščine ali namenoma ruši ustavnost in parlamentarizem, oziroma se tako razdiralnemu in zločinskemu postopanju ne protivi, zapuščajo zastopniki hrvatskega naroda skupščino in Belgrad.

—o—

Požar v Kranju.

Dne 20. oktobra zjutraj ob 5. uri je nenadoma izbruhnil požar na Klancu pri Kranju in sicer na skednju. Kmalo se je razširil tudi na hišo. Skedenj je popolnoma upepeljen, hiša pa delno. Požar je zagoneten, sumijo, da je moral zažgati kak nepreviden "popotnik" z žegnanske nedelje.

Iz škofjeloške okolice.

V škofjeloški okolici že nad štirinajst dni rogovili in vznemirja neznana vlomilska in tatinska tolpa. Najprej je obiskala posestnika Pečnika iz Bodovelj pri Škofji Loki. Vdrla je v sobo bogoslovca Pečnika in odnesla skozi okno celo postelj, žimnico, nočno omarico, perilo in nekaj obleke. Da jim nošnja ni dela preglašic, so ukradli sosedu Slugi ročni voziček in plen lepo odpeljali. Baje so jim orožniki že na sledu. Kmalu za tem so pa v Zmincu obiskali kar dva posestnika. Toda sreča jim ni bila mila. Pri Pavlinu so bili prepodeni in v zmedenosti je član čedne družbe mogel odnesti samo dve kokoši. Ker so bila v Zmincu tla že prevroča, se je najbrž tista družba preselila v Dorfarje pri Žabnici in vdrla v prostore posestnika Burjan-Cof. Iz sobe so odnesli vse boljše perilo in obleko domačih deklet; ker jim to ni zadostovalo, so iz hleva iztirali še kravo in brez

(Dalje na 4. strani.)

DENARNE POŠILJATVE

V JUGOSLAVIJO, ITALIJO, AVSTRIJO. ITD.

Naša banka ima svoje lastne zveze s pošto in zanesljivimi bankami v starem kraju in naše pošiljatve so dostavljene prejemniku na dom ali na zadnjo pošto točno in brez vsakega odbitka.

Naše cene za pošiljke v dinarjih in lirah so bile včeraj sledeče:

Skupno s poštnino:

500 — Din	$ 7.85
1,000 — Din	$ 15.35
2,500 — Din	$ 38.25
5,000 — Din	$ 76.00
10,000 — Din	$151.00
100 — Lir	$ 5.10
200 — Lir	$ 9.85
500 — Lir	$ 23.75
1,000 — Lir	$ 46.25

Pri pošiljatvah nad 10,000 Din. in nad 2,000 Lir poseben popust.

Ker se cena denarja čestokrat menja, dostikrat docela nepričakovano, je obsolutno nemogoče določiti cene vnaprej. Zato se pošiljatve nakažejo po cenah onega dne, ko mi sprejmemo denar.

DOLARJE POŠILJAMO MI TUDI V JUGOSLAVIJO IN SICER PO POŠTI KAKOR TUDI BRZOJAVNO.

Vse pošiljatve naslovite na—SLOVENSKO BANKO ZAKRAJŠEK & ČEŠARKK 70—9th AVE., NEW YORK, CITY

EDINOST
AMERIKANSKI SLOVENEC

Prvi in najstarejši slovenski katoliški list v Ameriki. Amerikanski Slovenec ustanovljen leta 1891. Edinost leta 1914.

The first and the oldest Slovenian Catholic Newspaper in America. Amerikanski Slovenec established 1891. Edinost 1914.

Izhaja vsaki torek, sredo, četrtek in petek. — Issued every Tuesday Wednesday, Thursday and Friday.

— PUBLISHED BY: —

Edinost Publishing Company

1849 — West 22nd Street, Chicago, Ill.

Telephone: Canal 0098.

Cene oglasom na zahtevo. Advertising rates on application.

NAROČNINA:	Za Zedinjene države za celo leto	$4.00
"	Za Zedinjene države za pol leta	$2.00
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za celo leto	$4.75
"	Za Chicago, Kanado in Evropo za pol leta	$2.50
SUBSCRIPTION:	For United States per year	$4.00
"	For United States per half year	$2.00
"	For Chicago, Canada and Europe per year	$4.75
"	For Chicago, Canada and Europe per half year	$2.50

"Entered as second class matter June 27, 1924, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3 1879."

Še dva tedna.

Da, še dva tedna imamo katoliški Slovenci, da storimo svojo dolžnost do katoliškega časopisja. Kampanja za nove naročnike se bliža h koncu. Na zahvalni dan bo zaključena. Tedaj bomo videli rezultat, ki bo povedal, ali bomo katoliški Slovenci dobili z novim letom svoj lastni katoliški dnevnik, ali pa bomo mogli biti zadovoljni še naprej s tem, kar imamo sedaj.

Nekateri rojaki so že veliko storili za katoliško časopisje, ob vsaki kampanji se pokažejo kot prijatelji kat. tiska. So pa drugi zopet, ki so sicer drugače navdušeni za stvar, a da bi šli med narod in za stvar agitirali jih pa ni mogoče dobiti. Nekaj je pa tudi takih, ki jim je menda vseeno če stvar napreduje ali ne. Toda, predno se ta kampanja zaključi hočemo s tem zadnjim apelom v tem času še enkrat zaklicati vsem našim cenjenim naročnikom, da naj tekom teh zadnjih dni stopijo resno in z vso vnemo na delo, da se naš cilj doseže — katoliški dnevnik. Vsak naročnik naj skuša tekom teh dveh tednov pridobiti listu vsaj enega novega naročnika. Vsak ima kakega prijatelja ali znanca in to prav lahko stori. **Nepozabite, da od tega je odvisen katoliški dnevnik, večji in boljši list!** Zato rojaki Vas prosimo in ničesar drugega.

Da se to doseže lažje smo za nove naročnike razpisali lepe nagrade, s katerimi se agitatorji lahko okoristijo in jim bodo za lep spomin. To je zadnji apel tekom te kampanje, prosimo ne prezrite ga — pač pa na delo, da se dohiti, kar se je zamudilo!

Coolidgeva izvolitev.

Marsikdo je danes v demokratski stranki razočaran, da je prezident Coolidge dobil s tako lahkoto tako ogromno večino nad demokratskem in progresivnim kandidatom. Kdor je pa celo politiko demokratske stranke opazoval sem od newyorške konvencije temu se ne zdi čudno, zakaj je skoro eno tretjino demokratov glasovalo za Coolidgea.

Vsakega pravega demokrata je bolelo pri srcu, ko smo videli, kako so v demokratski stranki podlo igrali proti uglednemu kandidatu za nominacijo newyorškemu guvernerju A. Smithu. Vse so poskusili, samo da so preprečili, da ni bil kandidat, ki je slučajno po verskem prepričanju katoličan nominiran za predsedniškega kandidata. In potem, koga so postavili za podpredsednika? Charles Bryan je oseba, ki je svoje časti in ugleda vredna, toda za tako visokega državnika on ni. In posledice so bile, da je ogromna večina demokratov, ki je katoliškega prepričanja obrnila hrbet v tej kampanji in oddala svoje glasove deloma republikancem deloma progresivcem. To je torej logični dokaz, ker so demokratje se izkazali tako majhne na narodni konvenciji v New Yorku, da so tudi tako majhni izšli pri volitvah.

Nismo preroki, ampak dve proti eni bi bilo vedno za staviti, da ako bi bil na newyorški konvenciji nominiran Smith in da bi bil prišel z mokrim programom, kakor je svoječasno prišel, ko je kandidiral leta 1920. za guvernerja države New York in s pametnim programom za zunanjo politiko, da bi bil dobil to večino on, ki jo je dobil Coolidge zadnjega 4. novembra.

Toda raznim fanatikom, je bil ljubši poraz stranke, kakor pa da bi dovolili kandidacijo možu, ki je slučajno katoliškega prepričanja. To je pa otročje in zaradi te otročarije so dobili plačilo, kakor so ga zaslužili!

Leadvile, Colo.

Dne 28. oktobra smo pokopali Mrs. Ano Gornik. Kakor poroča tukajšni list, Leadville že 10 let ni videl tako velikega pogreba. Poleg vozov je krsti na pokopališče sv. Jožefa sledilo skozi mesto nad 30 avtomobilov. Dasi že 6 let vdova, je rajna vzgojila svojih 10 otrok lepo krščansko. Večinoma so vsi že preskrbljeni v lastnih službah. Škoda je, da se je vsa družina izselila v Denver, tako da bo to zopet izguba za nas, ko z dobrimi družinami nismo preveč preskrbljeni. — —

Družini Jan. Ambrož in Angela roj. Janc se je rodila hčerka Ivana. Kumovala sta Frank in Mary Tul. Družina Mat Jamnik in Ivana roj. Klun je dobila hčerko Ivo, kateri sta pri krstu kumovala Mr. in Mrs. George Rutky. —

Dne 3. nov. je nanagloma zdihnil tu pri sinu Janezu okoli 80 let stari Jožef Hren, ki je navadno bival v Salida, ter prišel pred 14 dnevi sem. Pogreb je bil dne 5. novembra iz naše cerkve. —

Dne 2. nov. smo napravili povodom volitev malo večerjo, ki bo nekaj prinesla, dasi računov še nimamo sklenjenih. Kapa, kapa . . .a ko pride do plačil, je treba podpisati čeke za stotake in tisočake, tako da nas tare vedno ta šmentana suša. —

Mr. Hrašovec, katerega je pobilo v majni v Klimax, je že precej okreval, enako tudi Mr. Prijatelj, ki se je ponesrečil na vozu. Dva Hrvata sta pa v bolnišnici še v hudi bolezni.

Poročevalec.

—o—

Ottawa, Ill.

Naj se zopet nekoliko oglasim. V zadnjič sem poročal o konvenciji. To pot pa bi rad poročal nekoliko o veličastnem shodu, ki ga je priredila Western Catholic Union (Zapadna katoliška zveza). Bilo je v resnici nekaj veličastnega, zlasti zategadelj, ker so videli nasprotniki katoličanov zloglasni K. K. K., da je še velika večina katoliška. Shod se je vršil v domu Kolumbovih Vitezov. Dvorana je bila veličastno okrašena. Najprej se je vršila velika parada. Godba od National Plate je korakala na čelu Kolumbovih Vitezov, ki so korakali v lepi formaciji noseč nažgane rimske sveče in rdeče luči. Nato so Vitezi formalno odprli velika vrata, skozi katere je začelo prihajati občinstvo v velikih tokih na shod. Na shodu je bilo več govornikov, ki so v ognjevitih besedah slikali pomen organizacij predvsem katoliških organizacij. Pojasnili so, kako velikanskega pomena so naše katoliške organizacije in društva za naše župnije.

Pri tej priliki je ljudstvo našega mesta zelo sodelovalo s prijatelji. Tudi drugoverci so šli na roko in pomagali. Največji utis pa je naredil ta nastop na ljudi, ki se zbirajo v belih haljah. Tem je ta nastop praktičnih ameriških katoličanov pokazal, da so edini in da nastopajo gentlemansko javno in ne zakriti na obrazih, kakor oni. Pošten človek se ne boji pokazati svojega obraza in katoličani smo pošteni zato hodimo kot se človeku spodobi z odkritimi obrazi ponoči in pri belem dnevu.

Ta konvencija Zapadne katoliške zveze, veličastni sestanki in javni pohodi so napravili veli vpliv in pridobili katoličanom velikanski kredit.

Poročevalec.

—o—

Cleveland, Ohio.

Da ne boste mislili, da bi kje utonil, kar bi sedaj ne bil noben čudež, saj teče skoro na vseh koncih in krajih kamorkoli pridem lepa rdeča tekočina. Če so stanovanja prazna, potreba je, da se gre samo v kevderček pogledati, kjer stiskajo, da človek misli, da mora nastati kar celo rdeče morje. Žal samo, da bo marsikateri rojak, ki ne pozna mere utonil v tej sicer blagodejni kapljici. Želeti bi bilo, da bi se rojaki tudi drugih dveh vrstic staro-slovenskega napeva držali tako zvesto kot prvih:

"Sladko vince piti
to me veseli,
zmir Boga častiti
svoje žive dni!"

Celo pošiljatev koledarjev sem razpečal, prosim, da mi jih nemudoma še 400 pošljete — ljudem se jako dopadejo.

Vsem rojakom se najprisrčnejše zahvaljujem za vsa naročila ter druge usluge.

Bog plačaj stotero!

Frank Kurnik, zastopnik.

—o—

Willard, Wis.

Cenjeni g. urednik: — V nedeljo dne 21. septembra smo članice altarnega društva priredile veselico na Mr. F. Zupancovi farmi. Kljub mrzlemu vremenu se je prireditev nepričakovano dobro obnesla. Čistega prebitka je bilo čez $80.00, kar je bilo namenjeno za olepšavo cerkve sv. Družine.

Dne 23. oktobra smo imeli tukaj sv. birmo. Na ta dan je prejelo nad sto otrok zakrament sv. birme. Ta dan je bil res nekaj posebnega za našo naselbino. Ostal bo vsem prisotnim v živem spominu.

V dolžnost si štejem, da se na tem mestu zahvalim Mr. in Mrs. Zupanec za prostor, ko so ga nam dali na razpolago na svoji farmi brezplačno in zraven še darovali druge stvari. Dalje se zahvaljujem Mr. John Jordanu, ki nam je tako zvesto prodajal vstopnice za ples. Hvala tudi dekletom, ki so prinesle košarice za razprodat in so nam na ta način veliko pripomogle do boljšega vspeha. Zahvaljujem se tudi članicam, katere so pomagale in darovale za prigrizek. Hvala Vam!

Kar se tiče farmarjev, ti so sedaj tudi zelo zaposljeni in hitijo pospravljati zadnje poljske pridelke. Dasiravno je bilo letos mrzlo in deževno leto so poljski pridelki večinoma dobro obrodili izven koruze. Zato so pa tudi hitro dvignili ceno koruzi.

Ob koncu pozdravljam vse farmarice in naj se še katera druga oglasi.

Mrs. Johana Artach.

—o—

KAJ PRAVIJO NAŠI ZASTOPNIKI IN ČITATELJI O LETOŠNJEM KOLEDARJU AVE MARIA?

Red Lake, Minn.

Pošiljam Vam 50c. za lepi koledar A. M. za leto 1925. Prav vsako leto postaja bolj zanimiv. Vi se veliko mučite za katoliški del našega naroda v Ameriki. Z Bogom! Vaš prijatelj

P. Simon Lampe, OSB. indijanski misijonar.

—o—

Locport, Ill.

Sem razprodal poslane koledarje Ave Maria. Pošljite mi jih takoj še 10, ako bom tako srečen še sedaj v drugič se bom takoj še oglasil. S pozdravom

J. Korelc, zastopnik.

—o—

La Salle, Ill.

Naznanjam, da sem prejel poslane mi koledarje za leto 1925. katere sem tudi hitro razprodal med naše slov. rojake, zakar Vam pošiljam tu svoto za koledarje. Sporočam Vam, da sem zelo zadovoljen in drugi z letošnjim lepim koledarjem, ki je zares krasna knjiga, katero ste zelo lično izdelali. Čast komur čast!

Vam pošiljam najlepše pozdrave!

Anton Štrukel, zastop.

—o—

Barberton, Ohio.

Priloženo pošiljam za koledarje. Pošljite mi jih še 50, ker vsak jih rad kupi. Za liste bomo poagitirali nekoliko pozneje.

Vas vse skupaj pozdravljamo

Mrs. Anton Okolish.

—o—

Gowanda, N. Y.

Vam sporočam, da sem vse koledarje razprodal. Pošljite mi jih še nekoliko. S pozdravom

John Zevnik, zastopnik.

—o—

Rice, Minn.

Dragi gospodje!

Koledar sem prejel in se mi jako dopade. Prosim pošljite mi jih za našo župnijo 30 kosov. Vaš udani

Rev. John Trobec.

—o—

Gilbert, Minn.

Prejete koledarje sem že razprodala in Vam tu prilagam denar. Pošljite jih najmanj še enih 10. Pozdrav!

Frances Tanko zastop.

ČASTITIM GOSPODOM DUHOVNIKOM.

Vsi župniki, kakor tudi naše učiteljice po naših farnih šolah vedno bolj čutijo potrebo primernega molitvenika za naše šolarje, ki bi odgovarjal vsem potrebam in razmeram naših župnij. Nekateri si pomagajo s tem, da dajejo posamezne molitve ali pesmi posebej tiskati na kartone ali na listke. Toda, kdor ve, kako je to neprijetno, ko treba vedno razdeljevati te stvari med učence, ta si je gotovo zaželel posebnega molitvenika, ki bi ustrezal vsem tem potrebam in bi tega vsega ne bilo treba. Tudi je to zvezano z velikimi tiskarskimi stroškami.

Tak molitvenik bi se dal tudi spraviti skupaj v en molitvenik s splošnim slovensko-ameriškim molitvenikom za odraščene, kakoršnega sem izdal pred leti in katerega se je že tudi druga izdaja prodala popolnoma. Predno bi se lotil tretje izdaje tega molitvenika, mislil sem, da bi se pri tej priliki lahko izdalo nekaj, kar bi vsem tem potrebam vstrezalo in bi se izdal molitvenik, ki bi vseboval samo in vse to, kar je potrebno za naše razmere po naših cerkvah in šolah, t. j. za mladino in za odrastle. Toda tekom let obstoja posameznih župnij in šol vpeljale so se pa razne molitve pesmi, navade in pobožnosti, ki so lastne tem posameznim župnijam in šolam. Vsaka ima kaj svojega, kaj posebnega, kar druge nimajo. Ker veliko čč. gg. župnikov pošilja svoje tiskovine sem v Chicago v natis, sem imel priliko več teh stvari videti in sem videl, kako ima res vsaka cerkev svoje posebnosti.

Čč. gg., ali bi se ne dalo, da bi se mi zjedinili v en skupni molitvenik s skupnimi pesmami in molitvami, ki bi služil kolikor mogoče vsem slovenskim župnijam in vsem slovenskim šolam, kolikor najbolj mogoče? Pri nekaterih stvareh bi se zjedinili, da bi imeli vsi enako, pri nekaterih bi se morda dalo sprejeti več različnega, kar bi posamezni gg. župniki lahko potem spremenili.

Ako bi se vsaj velik del slovenskih župnij združilo v tem podjetju in bi skupno izdali tak molitvenik in bi ga vsaka župnija vzela primerno število, manjše vsaj po 1000 večje po dva tisoč in bi zanj plačale takoj, ko bi ga dobile, dalo bi se ga natisniti vsaj v 10.000, ako ne v 20.000 izvodih. To bi pa pomenilo jako nizko ceno knjižici. Vezave bi imeli različne, da bi se jih lahko tudi dajalo za dar ob prvem sv. obhajilu, ob birmah itd. Ako bi jih začeli dajati prvoobhajancem vsako leto sproti, nekaj se jih takoj razproda med starejše, bi ne bilo težko jih tekom dveh let najmanjši župniji prodati vsaj 1000.

Korist nizke cene bi seveda dobili posamezni gg. župniki, ker bi mogli dati za nizko ceno lep molitvenik in pa skupnost bi se vpeljala.

Prosim vse čč. gg. ki soglašajo s tem, da bi mi na kartici sporočili svoje mnenje o tem, ako so pripravljeni sodelovati pri tem in ako da, koliko knjižic bi naročili takoj prve izdaje.

Rev. Kazimir Zakrajšek, OFM
1852 W. 22nd Place,
CHICAGO, ILL.

James Oliver Curwood:

KAZAN. VOLČJI PES.

(Kanadski roman.)

V tem času pa sta se v zlatih jesenskih solnčnih žarkih mož in žena, spremljana od deteta, vozila po reki navzgor proti Sun Rocku. Na kolenu reke sta prvič zapazila nad vrhovi smrek strmo pečino, ki sta jo dobro poznala.

Mlada žena je bila bleda in shujšana in njena lica, ki so izgubila prejšnjo barvo, so se komaj vidno spet začela rdečiti pod vplivom svežega zraka. Civilizacija in šestmesečno bivanje v mestu sta jo napravila tako slabokrvno.

"Jeanne," je dejal mož, "moja draga Jeanne, mislim, da so zdravniki imeli prav, ko so mi svetovali, naj te vzamem seboj na novo lovsko letino v tej krasni in divji naravi, kjer si s starim očetom prebila mladost in brez katerega ne bi mogla živeti. Ali si sedaj srečna?"

Mlada žena se je začela smejati.

In ko se je čoln približal dolgemu polotoku iz belega peska, ki se je od brega razprostiral v reko, je dejala:

"Ali se spominjaš? Tukaj nas je zapustil naš stari prijatelj, spoznam mesto. Njegova zapuščena tovarišica, slepa volkulja je stala na pesku in ga klicala. Tedaj pa je skočil v vodo . . . Rada bi vedela, kaj se je zgodilo z njima in kam sta šla . . . Sedaj bomo pa kmalu tu."

Stara koča je bila še vedno na mestu, kot sta jo zapustila Jeanne in njen soprog. Samo divja trta jo je vsa preraščala in rastline so rastle visoko okoli nje.

Ganjena sta bila, ko sta jo odprla. Med tem ko je možak skladal tovore in pasti, je Jeanne urejevala stanovanje in mala Jeanne, ki je postala ljubka deklica, je veselo skakljala in prepevala.

Ko se je zvečerilo in je mala Jeanne, utrujena od dolgega potovanja že spala, sta se Jeanne in njen soprog vsedla na prag koče, da uživati zadnjo lepoto teh večernih dni, katerim kmalu sledi ostra zima.

Nenadoma sta se oba stresla.

"Ali si čula?" je dejal mož mladi ženi, kateri je gladil svilnate lase.

Čelo Jeannino se je pordečilo in njene ustnice so še bolj rdeče žarele.

"Da, čula sem," je dejala in glas se ji je tresel.

"To ni njegov glas. To je bil klic, kot ga je bila izustila slepa volkulja na peščeni.

Soprog ji je prikimal.

Tedaj pa je Jeanne nervozno prijela roko svojega soproga.

"Brez dvoma," je nadaljevala, "sta še vedno tu ali pa sta se vrnila, kot midva."

(Konec prihodnjič.)

Iz življenja in sveta.

FRANČIŠEK KSAVER MEŠKO.

Ob petdesetletnici pisateljevega rojstva.

—o—

Dne 28. oktobra t. l. je slavil znameniti slovenski pisatelj Frančišek Ksaver Meško svojo petdesetletnico svojega rojstva. Pisatelja Meškota med nami Slovenci vsak pozna po njegovih krasnih spisih in povestih.

Frančišek Ksaver Meško se je rodil 28. oktobra 1874. pri Sv. Tomažu nad Ormožem v Slovenskih Goricah. Po ljudski šoli so poslali stariši "Meškeca" v Ptuj, kjer se je šolal na gimnaziji 4 leta. Višjo gimnazijo je absolviral leta 1894. v Celju. Od tam ga je peljala pot v mariborsko bogoslovje, kjer pa ni obstal do posvečenja v mašnika. Zadnje leto se je preselil v Celovec in tu je bil posvečen leta 1898. Prvo mesto kot kaplan je dobil v podjunskem Škocijanu. Nato je odšel za župnega upravitelja v Knezovo nad Trgom ter od tam v Št. Danijel nad Prevaljami. Leta 1901, je postal župnik, pet let pozneje pa se je preselil k Mariji na Zilji blizu Beljaka.

Še kot gimnazijec se je Meško zanimal za literaturo. Čital je ruske pisatelje, med katerimi je posebno vzljubil Tolstoja ter poleg njega francoske in angleške moderne pisatelje. Poskuševal se je tudi v samostojni literarni produkciji. Iz Celja je pošiljal svoje pesmi v "Vesno," ki je izhajala na Dunaju. Kot mariborski bogoslovec pa je začel pisati v "Ljubljanski Zvon." "Dom in Svet" ter pripravljal prve prispevke za Mohorjevo družbo.

Meško, ki je s prva pisal pesmi, je kmalu opustil vezano besedo ter se posvetil prozi. Objavil je najprej v naturalističnem slogu pisani roman "Kam plovemo?" Ta je izšel v "Ljubljanskem Zvonu." Kmalu je sledila novela "Hrast" v isti reviji, pozneje pa lepe "Slike in povesti," ki so izhajale v Zabavni knjižnici "Slovenske Matice."

V poslednjih delih, svojih novelah in črticah, si je Meško ustvaril lasten slog. Posvetil se je pod vplivi ruskih pisateljev psihološkemu razglabljanju duševnega stanja svojih junakov ter kot tak ustvaril niz krajših prozaičnih spisov, ki pomenjajo v tedanji dobi slovenskega slovstva novo smer. Občinstvo, kateremu je bila naturalistična struja malo všeč, je takoj našlo v Mešku svojega iskanega pisatelja. Ne smemo namreč pozabiti, da so že tedaj ruski pisatelji s Turgenejevim na čelu prestopili meje svoje domovine ter prodrli tudi do nas.

Naslednja leta se je Meško v tej smeri vedno bolj razvijal. Svoje najlepše črtice je zbral v knjigi "Ob tihih večerih" leta 1904. Knjiga je bila literaren dogodek. Ivan Cankar, ki je tedaj že bil priznana avtoriteta v našem literarnem življenju, je baš razmahoval svoje borbene sile za dela, katera je napisal kmalu nato. Meško je bil nekak protiutež Cankarju. On ni bil glasnik struje, ki je napadala, temveč apostol miru in sprave. Nato se je krog njegovih bralcev rekrutiral večinoma iz nežnega ženskega sveta, dočim so močnejše moške nature podlegle Cankarjevemu vplivu.

V primerni razdalji je sledila "Tihim večerom" knjiga "Mir božji." — Meško se je med tem začel zanimati tudi za dramatiko. Napisal je drame: "Mati," "Na smrt obsojeni" in "Tujina." Vendar na tem polju ni dosegel tolikih vspehov, kakor v novelistiki. Kmalu se je zopet vrnil k črtici ter nam daroval tik pred svetovno vojno knjigo "Mladim srcem," katero je izdala Mohorjeva družba. V tem žaru je sledil pozneje še en zvezek.

Glavno Meškovo delo v prozi pa je roman "Na Poljani," ki je izšel leta 1906. pri Slovenski Matici. Ta Poljana ni nič drugega kakor slovenska domovina, katero ljubi pisatelj v trpljenju in bolečini. Velikih dejanj "Na Poljani" ne vidimo, življenje je bolj tiho, zabrisano in zastrto. Toda ljubezen, ki diha iz tega dela, presune slehernega bralca.

V Slovenski Matici je izšlo še nekaj drugih Meškovih del (Drama izza davnih dni, Črna smrt). Polagoma se je pisatelj vdal meditativnemu slovstvu ter začel pisati srednjeveške legende. Po vojni pa ga je zamikal čisto realističen pojav. Napisal je trodejanko "Pri Hrastovih."

Meško je čustveno-lirična natura, žensko nežen in občutljiv človek. Slabotne, teptane, zatirane narave so mu bile. Rezkost mu je popolnoma tuja. Njegove lirične novele so našle pot tudi preko meje slovenske domovine in so prestavljene v več drugih jezikov. Slog, katerega je ustvaril v njih, dela Meška za samostojno prikazen slovenskega slovstva.

*

Meško pa ni samo pisatelj, temveč tudi narodno čuteč človek in goreč domoljub. 20 let je živel kot svečenik na Koroškem med našim ponižanim in razžaljenim narodom. Služil ni samo Bogu, ampak tudi narodu. Njegova beseda je bodrila, dajala ljudem pogum ter jih utrjala v ljubezni do slovenstva. Ves čas med plebiscitom je Meško ostal med slovenskimi Korošci. Nemški nasprotniki, ki so dobro poznali njegov vpliv na ljudsko mišljenje, so ga za to ljubezen do svojega naroda poplačali z izgonom iz dežele.

Meško živi sedaj v Selah pri Slovenj-gradcu. Miru božjega, katerega je iskal vse svoje življenje, še ni našel. Domovina, katero je ljubil s tolikim žarom, mu ni dala nič več kakor revno faro, od katere Meško skoraj ne more živeti. Sedaj, v Meškovem jubilejnem letu, je prilika, da se ta napaka popravi. Mož, ki je toliko storil za svoj narod kakor Meško, je vreden boljše usode. Naša iskrena želja je, da se mu narod, za katerega je živel in delal, vsaj ob petdesetletnici rojstva obdolži za storjene zasluge.

—o—

ŠIRITE A. S. in EDINOST

Fine prekajene in "sugar cured" šunke in slanina last nega izdelka, najprijetnejše ga duha in okusa. Poskusite jih še danes.

THE J. C. ADLER CO.
Telefon 101
Bluff and Jefferson Sts.
Joliet, Ill.

JOS. MURN
SLOVENSKI ČREVLJAR
1011 N. Chicago St.
JOLIET, ILL.

Phone: Randolph 6095—R.

CLOVER DAIRY CO.

MEGLICH & ANDOLEK

Priporočava gospodinjam svojo moderno urejeno mlekarno. Mleko razvažamo vsaki dan na dom točno in zanesljivo. Pri nas dobite tudi vedno najboljšo smetano, sirovo maslo, itd.

Rojaki podpirajte svoja rojaka!

1003 — East 64th Street, CLEVELAND, OHIO.

The Will County National Bank

OF JOLIET, ILLINOIS

Prejema raznovrstne denarne vloge, ter pošilja denar na vse dele sveta.

Kapital in preostanek $300,000.00.

C. E. WILSON, predsed

12 ekstra plačilnih dnevov vsako leto - isnvetirajte v "L" delnice.

Denite Vaše prihranke v Chicago Rapid Transit Company 7.80% prednostne delnice in dobili boste ček vsaki mesec — 65c za vsako delnico, ki jo lastujete. Družba obratuje z več kot 1800 karami, ki daje mestu Chicago in njenim predmestjanim prevozno postrežbo na več kot 206 milj dolgih progah. Nad 600,000 potnikov je prevoženih vsaki dan v tednu.

Delnica stane $100 vsaka, v gotovini ali na plačila $10 na nakup in $10 mesečno za delnico. 7% obresti je dovoljeno na odplačila.

Za podrobnosti govorite z vsakim "L" zaposljencem, ali pa pošljite ta kupon za natančne podrobnosti in Vam bomo tudi poslali brezplačno kopijo uličnega vodnika za v Chicago, ki ga izdaja Chicago Rapid Transit Company.

UTILITY SECURITIES CO.
CHICAGO, ILL.

72 — W. Adams St. 4568 Broadway
409 — East 35th Street
Louisville Milwaukee

Vzemite iztis vodnika po mestu

JOHN J. MORAN,
Room 843—72 West Adams Street, Chicago.

Prosim pošljite mi brez vsakih obveznosti popolne podatke v svrho informacije glede pristopa kot delničar h Chicago Rapid Transit Comp., katera nudi po 7.8%. Obenem prosim za en iztis vodnika po Chicagi.

Ime. . . . . .

Naslov. . . . . .

DRUŠTVO SV. DRUŽINE
(Holy Family Society)

št. 1. D. D. D. Joliet, Illinois
Ustanovljeno 2. nov. 1914.

Geslo: "Vse za vero, dom in narod, vsi za enega, eden za vse."

Odbor za leto 1924:
Predsednik .... George Stonic
Podpredsed. .. John Kramaric
Tajnik Paul J. Laurich,
Zapisnikar ..... Frank Videc
Blagajnik .... Jos. Gršič
Reditelj ..... Martin Bluth

Nadzorniki:
Anton Šraj ml., Anton Barbich, Frank Vranickar.

Društvo šteje 494 članov in članic ter 182 otrok. Za 50c na mesec se plača v slučaju bolezni $1.00 bolniške podpore na vsak delavni dan. Od ustanovitve do sedaj se je izplačalo $12,149.50 bolniške podpore.

Dne 1. marca 1924. se je nahajalo v blagajni $4788.87.

Rojaki pristopite v naše veliko društvo, kjer se lahko zavarujete za posmrtnino in bolniško podporo.

Društvo plača $1.00 nagrade za vsakega novega člana kakor tudi Družba sv. Družine plača $1.00 nagrade; torej $2.00 za vsakega novega kandidata, ki ga pridobite v društvo.

Naš Mladinski oddelek vam nudi lepo priliko, da zavarujete svoje otroke. Ta oddelek raste od dne do dne in bode v kratkem eden izmed najmočnejših.

Za vsa nadaljna pojasnila obrnite se na odbor:

Predsednik: Geo. Stonich 815 N. Chicago St.; tajnik Paul J. Laurich, 512 N. Broadway; blagajnik: Joseph Gersich, 401 Hutchinson St. Vsi v Jolietu, Ill.

Razpisane nagrade

povodom

Velike jubilejne kampanje K. S. K. J.

KAMPANJA OTVORJENA 1. OKT. 1924.

ZAKLJUČEK ISTE 31. MARCA 1925.

STARE veljavne nagrade za POSAMEZNE ČLANE(ICE):

A. Za vsakega novega člana(ico) odrastlega (aktivnega) oddelka prejme član(ica), ki prosilca predlaga $1.00.

B. Za vsakega novega člana(ico) mladinskega oddelka prejme član(ica), ki ga predlaga 50c.

C. Stare veljavne nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA za OBA oddelka, aktivni in mladinski:
I. nagrada $25.00 za ono društvo, ki bo od 1. jul. do 31. dec. t. l. pridobilo največ članov ali članic.
II. nagrada $15.00.
III. nagrada $10.00.

NOVE nagrade za KRAJEVNA DRUŠTVA, veljavne za pridobivanje članstva za aktivni in mladinski oddelek:

D. PRVA skupina društev, broječa do 100 članov: I. nagrada $50.00, II. nagrada $25.00, III. nagrada $15.00.

E. DRUGA skupina društev, broječa od 100—200 članov I. nagrada $50.00, II. nagrada $25.00, III. nagrada $15.00.

F. TRETJA skupina društev, broječa nad 200 članov: I. nagrada $50.00, II. nagrada $25.00, III. nagrada $15.00.

KATOLIŠKI SLOVENCI IN SLOVENKE! PRISTOPAJTE K NAJSTAREJŠI IN NAJVEČJI SLOV. KATOL. PODP. ORGANIZACIJI: K. S. K. JEDNOTI!

ZADOVOLJSTVO

tisočerih ljudi, ki pošiljajo denar potom našega posredovanja v stari kraj spričuje najbolje o naši znani postrežbi in nizkih cenah. Dajte nam enkrat priliko, da Vam izkažemo našo postrežbo in ostali boste naši stalni klijenti.

Pogovorite in posvetujte se glede potovanja c staro domovino potom našega parobrodskega oddelka. V vsakem bančnem poslu se obrnite s zaupanjem na:

KASPAR AMERICAN STATE BANK

1900 BLUE ISLAND AVENUE VOGAL 19. ULICE
CHICAGO, :—o—: :—o—: :—o—: :—o—: :—o—: ILLINOIS.

Kapital in prebitek $2,000,000.00

SIGURNA BANKA ZA VLAGANJE IN INVESTIRANJE VAŠEGA DENARJA

IMOVINA ČEZ DVAJSET MILJONOV DOLARJEV!

PEGAM IN LAMBERGAR

POVEST.

Spisal Dr. Fr. Detela.

"Oj, Helena," se je nasmehnil mož, "kakšna sreča, da te ne sliši kneginja! A premisli si, ki sodiš tako ostro, da bi nemara ti na prestolu ne bila nič boljša."

"Jaz?" se je ponesla ona. "Morebiti imam mnogo in velikih napak; a, za Boga, slavohlepna nisem."

"Saj to ni slavohlepnost, Helena. Kneginja se bori za svojo pravico; in to ji bodeš vendar dovolila."

"O, pravica!" je vzdihnila ona. "Kje pa je bila prej njena pravica, dokler se ni bil sprl Vitovec s cesarjem? Pozno se je našla. In sedaj, ko se ne more več opreti na Vitovca, bode izginila zopet čez noč domišljana pravica in z njo naša slava in, oh, tudi marsikatero drago življenje!" Pretrgal je pogovor sluga, ki je naznanil, da želi kneginja še govoriti s komornikom.

"Oh, na polnoč gre že ura, in ni še miru!" je vzdihnila ona, ko mu je pomagala, da se je opravil. "Dragi Iva," je prosila, "svetuj ji, da naj se pogodi s cesarjem in nas reši neprestanega strahu!"

Težavno je bilo stališče kneginje Katarine. Zvedela je bila, kako je vsa vojska vdana Vitovcu, in bala se je, da mu Ostrovrhar ne bode kos. Po tajnikovem nasvetu je bila odpravila poslanca k cesarju v Velikovec, da bi se iznova pričelo pogajanje; a nazaj ni bilo ne poslanca, ne poročila.

"Neče se več pogajati z menoj," je dejala v skrbeh.

"Ali pa je prestregel poslanca Vitovec," je menil tajnik. — —

Tajnik je govoril resnico; vse poskuse, da bi se približala kneginja cesarju. je uničil Vitovec, ki ga je navdajala zgolj maščevalnost. Zaman mu je dokazoval Jošt, da dolži po krivem Ostrovrharja, po krivem druge častnike. Vitovec je odkimaval: "Moje oči in moja ušesa mi ne lažejo. Ti zagovarjaš Ostrovrharja, ker si se izneveril meni."

"Jaz izneveril!" je strmel oni. "Kake sanje te mučijo o belem dnevu?"

"Ne hlini se, ko ni treba," ga je zavračal Vitovec hladno. "Kaj bi se jezil na tebe, ko me ostavlja vse, na kar sem se zanašal!"

"Ti jezil na mene!" je porasel on. "Kako pravico imaš? Jaz bi se smel jeziti, jaz, ko me dolžiš take podlosti!"

"No, no," se je rogal Vitovec. "Nisi li tudi ti nazdravljal bodočemu poveljniku, Ostrovrharju?"

"Torej odtod ta spor in srd!" je strmel Jošt in začel pripovedovati, kako je naznanila kneginja Ostrovrharju, da gà postavi za poveljnika, kadar bode povišan Vitovec.

"Kako povišan?" je vprašal ta, ne da bi ga pogledal. "Na vislice?"

"Kako?" se je čudil oni. "To je pač znano vsemu svetu, da te vzame za moža."

"Mene za moža!" je vzkliknil Vitovec. "Verjame li to še kak tepec?"

"Taki tepci smo mi vsi," je dejal oni prostodušno.

Vitovec pa mu je kazal pisma, katera je bila pisala kneginja cesarju in v katerih je z najhujšimi besedami obsojala Vitovčevo postopanje.

"Neslišano!" je mrmral Jošt. "Prevarjeni smo vsi."

"Vsi ali pa ne vsi," je dostavil Vitovec; oni pa se je začel potegovati za Ostrovrharja, da ne pozna zvijače, da je gotovo tudi prevarjen, če kneginja res slepi Vitovca.

"To se pokaže jutri," je dejal. "Ti prideš na obed?"

Bistro ga je pogledal Vitovec v oči; a Jošt ni trenil. Nasmejal se je in vzkliknil:

"Za Boga, kakšen si! Meni tudi ne zaupaš!"

"Jaz pridem vsekakor," je zatrdil Vitovec in se obrnil. Novi dvomi so ga začeli mučiti. Morebiti je pa vendar po krivem obdolžil Ostrovrharja. A zakaj bi ta skrival, kar mu je bila zaupala kneginja? Zakaj je skrivaj gostil častnike? Toda, če je res zarotnik, zakaj ga ni umoril, ko se je ponujala prilika? Oh, kdo bi razmotal to zmešnjavo! In Jošt? ali je odkritosrčen? Oh, neznosno stanje, ko meni človek, da ga obdajajo sami sovražniki! Zdelo se je Vitovcu, da je boljša nagla smrt od takega življenja, in nepotrpežljivo je čakal drugega dne, ki bode rešil mučno zastavico. —

Takisto težko ga je pa čakal tudi Ostrovrhar. V zavesti svoje nedolžnosti je bil neizrečeno hud na Vitovca. Vedno mu je sililo v glavo, koliko dobrega da je že izkazal temu nevrednemu človeku; saj se je vedno boril zvesto na njegovi strani, in Vitovčevi sovražniki so bili tudi njegovi; da, pustil je nevesto, ko se je bil Vitovec sprl z Lambergarji. Priplavala mu je pred oči dražestna podoba mladenke, ki se je vsa srečna imenovala njegova. On pa ji je bil s trdo roko razdrl sladke nade — zaradi prijatelja Vitovca. Davno bi bil že nastal v taboru poboj, da ni miril in pogovarjal stari prijatelj Jošt. Zagotavljal je Ostrovrharju, da mu bode sam pomagal kazniti Vitovca, ako ta ne spozna in ne obžaluje krivce; a treba je, da se pokaže prej vzrok in povod žalostnemu sporu. In ko je zvedel vzroke Jošt, je hitel k Ostrovrharju. Ta pa je strmel, ko je poslušal, kaj da je pisala kneginja cesarju.

"To ni možno, ni možno," je mrmral sam pri sebi. "Ona je blaga in ni pisala tega. Zlobni kovarniki nas slepe vse."

Da ni bilo že pozno zvečer, bi bil šel sam nad kneginjo; a tolažilo ga je, da se kmalu razvije klobčič zvijač in goljufij.

(Nadaljevanje s 1. strani.)

sledu izginili. Krava jim je bila najbrž opešala in so jo zato pustili v precej oddaljenem gozdu, kjer jo je našel sosed. Kakor doznavamo, se je tolpa premaknila proti Stražišču, kjer pa ni imela sreče. Biti pa mora dobro organizirana. Upanje je, da jo zaslede.

—o—

Samomor orožnika.

V nedeljo 19. m. m. zvečer se je v Lukovici ustrelil orožnik Alojzij Lubič, doma z Grosuplja, star okoli 24 let. Vzrok samomora ni znan.

—o—

Nesreča.

V tovarni "Saturnus" je bil zaposljen že delj časa Horvat Rudolf, doma iz Središča, in sicer pri dvigalu. Ko se je dvigalo dvignilo navzgor, je Horvat ali po neprevidnosti ali kako gledal navzdol, tako da mu je v naglici spodnje dvigalo pretisnilo glavo. Prepeljan je bil takoj v bolnico. Njegovo stanje je obupno.

—o—

Drag sprehod.

Nedeljski sprehodi so lepi, včasih pa dragi. Izrabljajo jih razni uzmoviči in pretkani lopovi. Usoda je hotela, da je neznanec take vrste obiskal ravno Marijo Pompe v Gledališki ulici štev. 2, seveda ko je bila odsotna na sprehodu. Na obisku si je neznanec iz kredence privoščil 600 dinarjev in jo tako hitro odkuril, da je pozabil zapreti vrata, ki jih je vlomil.

—o—

Usodna kupčija.

Neki podjeten trgovski potnik je čital v "Jutru," da proda neka stranka na Kodeljevem klavir. Šel je k njej in ji rekel, da ji bo on klavir spečal. Prepeljati ga pa mora v njegovo stanovanje v Ljubljano, da si ga stranke lažje ogledajo. In res je pripeljal klavir na svoj dom, kjer ga je kmalu nato prodal. Toda premotil ga je denar in namesto, da bi dal denar lastnici, ga je zapravil in jo oškodoval na ta način za 2500 dinarjev. Obtoženec je priznal, da je porabil denar, ker je bil v potrebi in se je zavezal, da povrne škodo v primernih obrokih. Obsojen je bil na dva meseca ječe, mora poravnati škodo, stroške in 50 dinarjev takse za sodbo.

—o—

V Zdr. državah več razporok nego porok.

Washington. — Statistično je dokazano, da je v Ameriki več razporok nego porok. Leta 1922. je bilo 11 odstotkov več razporok. Nebraska je edina, ki zaznamuje več porok in sicer 25 odstotkov.

—o—

Tajnik Davis si želi počitka.

Washington. — Tajnik delavskega oddelka Davis, je podal izjavo, da bo po 4. marcu zapustil svoje mesto in si želi počitka. Davis je edini član kabineta, ki je izrazil to željo. Prezident Coolidge želi, da bi Davis še nadalje ostal na svojem mestu.

—o—

Hitro!

Pevec je pel za poskušnjo, da bi ga ravnatelj še nadalje angažiral. Pel je: "Le enkrat še gor na višave . . .!"

Ravnatelj: "Pa hitro pojdite, ravnokar bo odšel zadnji turistovski vlak."

—o—

Počakaj!

Ona: "Ko bova poročena, bova delila vse skrbi s teboj."

On: "Hvala Bogu, jaz nimam nobenih skrbi."

Ona: "Počakaj! Saj sem ti rekla: Ko bova poročena. Takrat jih boš že imel."

—o—

Ali si že pridobil kakega novega naročnika tekom te kampanje?

Slovenskim gospodinjam

je znano, da se dobi najboljše svežo meso, suho prekajeno meso, perutnino ali druge vrste meso, kakor tudi prave KRANJSKE DOMA NAREJENE KRVAVE IN MESENE KLOBASE edino pri domačem mesarju:

Math Kremesec

SLOVENSKI MESAR

1912 W. 22nd STR. CHICAGO, ILL.

Phone: Canal 6319.

FIRST NATIONAL BANK

Established 1857

Kupovanje tujezemskega denarja ni vedno lahka stvar. V resnici ste lahko gotovi, da ste zanesljivo in pošteno postreženi samo, ako istega pošljete potom poštene banke.

Ta banka JE NAJSTAREJŠA IN NAJVEČJA V JOLIETU, ki ima sedeminšestdeset let izkušenj v bančnih zadevah in ima bančne zveze z vsemi deli sveta.

Kadar pošljete Vaš denar v stari kraj ali kamorkoli drugam ste lahko zagotovljeni, da dobite najnižje cene — prave kupne cene.

Premoženje te banke znaša $13,000,000.00

THE OLDEST and LARGEST BANK in JOLIET

POVRŠNE SUKNJE

IN OBLEKE Z DVOJNIMI HLAČAMI

VELIKA ZALOGA VSAKOVRSTNIH JESENSKIH OBLEK PO:

$30.00 - $35.00 - $40.00 in višje

Ta vrednost je mnogo večja, kakor smo jo mogli še kdaj ponuditi v drugih sezonah.

Pa ne samo, da je vrednost večja, ampak tudi izbira je večja in dobro zamišljena, bolj kakor kdaj preje v tej trgovini. — Fantje in mladi možje bodo našli v naši trgovini različnosti v oblekah, natančno narejene po najnovejšem modelu in prihajajočem stylu, katere kupovalci sedaj najbolj zahtevajo. Odraščeni možje pa bodo našli v tej izbiri sedanje in konservativne prejšne mode obleke, ki so priljubljene njihovemu okusu.

Povabljeni ste, da se zglasite v naši trgovini in si ogledate naše nove jesenske obleke.

V torek, četrtek in soboto imamo odprto zvečer. Ob nedeljah imamo odprto našo trgovino dopoldne.

THE ATLAS CLOTHING CO.

JELINEK & MAYER, LASTNIKA

1800—1808 Blue Island Ave., Cor. 16th Street.

(Č.)

Well Installed THE MONCRIEF FURNACE

Postavimo jih v bližini 50 milj od Jolieta.

Imamo zalogo železnine vseh vrst.

Joliet Slovenian Sheet Metal Shop

Jos. M. Klemenčič, lastnik

1214 N. Broadway

TELEPHONE 1255-M.

Gutter, Cornish, Slating, Ceiling Work.

ZA ROŽE

telefonirajte 65

Chicago Carnation Co.

407 Jefferson Street

Joliet, Illinois.

GRDINA IN SINOVI

PRVI SLOV. POGREBNI ZAVOD

1053 E. 62nd St.

CLEVELAND, O.

Randolph 1881

J. KOSMACH

1804 W. 22nd St Chicago, Ill.

Rojakom se priporočam pri nakupu raznih

BARV, VARNIŠEV, ŽELEZNINE, KLJUČAVNIC IN STEKLA

Najboljše delo, najnižje cene. Prevzamem barvanje hiš zunaj in znotraj, pokladanje stenski papir.

Phone: Canal 0490.

LOUIS STRITAR

2018 WEST 21st PLACE

CHICAGO, ILL.

Prevaža pohištva — premog — les — in vse kar spada v prevažalno obrt. Pokličite ga po telefonu!

Phone Roosevelt: 8221

Ali si že pridobil kakega novega naročnika tekom te kampanje?

Progres Linolium & Carpet Store

F. NOVICKI

GOLD SEAL CONGOLEUM

9X12 v enem kosu samo $7.75.

VELIKA ZALOGA SVILENIH PREPROG

9X12 preje $45.00 — sedaj $27.00

Linoleum s gumi podlago kvadratni jard preje $1.45 sedaj samo ..... $1.07.

V Vašem interesu je, da si pred nakupom ogledate to zalogo.

Phone: Canal 1505 —

1738 West 18th St. CHICAGO, ILL.